

Ovšem, jak již napřed uvedeno, může míti zevnější činnost několik výsledků nebo může býti příčinou jich. I jest potom rozřešiti, který, nebo které z výsledků (výsledky zevnější činnosti bližší i vzdálenější) jsou to právě ty, které si pachatel jako výsledky zevnější činnosti představoval, ať již jako účel, pro který jedná, nebo jako nutně se zevnější činnosti spojené nebo jako podmínku dalších výsledků, jež mu jsou účelem.

Řekli-li jsme, že vnitřní vztah pachatelův k účelu jest jeho vůle, pak mohou býti ostatní výsledky jeho zevnější činnosti k této jeho vůli v různém vztahu. Pachatel tyto ostatní výsledky buď znal nebo předvídal nebo mohl je alespoň předvídati. A tyto vztahy řeší osnova ve formách viny vědomé a nedbalosti. O tom příště.

PRAKTICKÉ PŘÍPADY.

„Český náboženský fond“ je nadace po rozumu § 646 obč. z. v jmění církevní po rozumu požadovacího zákona ze dne 27. května 1919 č. 318 sb. z. a nař.; podléhá tudíž jeho pozemkový majetek požadovacímu zákonu (§ 1 odst. 2. cit. z., čl. I č. 1 novely ze dne 15. dubna 1920 č. 311 sb. z.).

Proti návrhu dlouholetého pachtýře pozemku knihovně připsaného českému nábož. fondu, aby pozemek ten ve smyslu § 17 požadovacího zák. byl mu postoupen do vlastnictví, namítala finanční prokuratura, že zmíněný fond není právnickou osobou, tudíž také nikoliv nadací po rozumu § 646 obč. z., poukazujíc na více než stoletou praxi státní správy a judikatury a zejména též na rozhodnutí bývalého říš. soudu ve Vídni ze dne 26. dubna 1876 sb. Hye III. č. 104, jímž vysloveno, že nábož. fondy nejsou samostatné právní osoby, nýbrž jsou fondy státem spravované a podporované.

První s. námitce té nevyhověl, prohlásiv český nábož. fond za nadaci a pachtýři pozemek ten do vlastnictví postoupil.

Rekursní s. usnesení to potvrdil a k odůvodnění prvního s. ještě dodal, že tu jde též o statek církevní, podléhající požadovacímu zákonu.

Nejvyšší s. dovolací stížnosti fin. prokuratury nevyhověl.

O d ů v o d n ě n í: Nadace je neosobní jmění účelové t. j. jistému účelu věnované, jemuž právo pomocí fikce přiznává povahu osoby, tedy způsobilost býti podmínkem práv a závazků. To je nadace ve vlastním smyslu (§ 646 obč. z.). Když jmění takové odevzdá se určité osobě se závazkem, aby ho k vytčenému účelu užívala, mluví nauka o nadaci v nevlastním smyslu (Krainz I, str.199) nebo nadaci nesamočinné (Till, Prawo pryw. austr. I, str. 235). Ačkoli nauka dále nerozeznává, dlužno přece tak učiniti.

Kdyby tato osoba stala se vlastnící odevzdaného jí jmění účelového, mohlo by se říci, že nadace povahy své jako nadace, t. j. jako jmění neosobní pozbyla, neboť toto, jsouc samo podmínkem cizího práva, bylo by už jen věcí, nikoliv tedy právním podmínkem osobností. Jestliže však osoba neb korporace na př. stát nebo obec nestane se vlastníkem řečeného jmění, nýbrž jen jeho s p r á v c e m, nezměnilo se v podstatě na povaze jeho ničeho, neboť správu nějakou musí míti i neosobní jmění vždy, buď že je spravuje nějaký úřad nebo dosazené kuratorium a pod., a je l h o - stejno, v jaké formě správa se zřídí.

Není ale pochyby a prokuratura i s nálezem říš. soudu, jehož se dovolává, uznává, že náb. matice je jměním, nalézajícím se toliko ve státní správě, nikoliv ve vlastnictví státu, i nemění se ničeho na její podstatě a povaze jako nadace, jako samostatného jmění neosobního a tudíž podmětu způsobilého k právům a závazkům. Vskutku také sporný pozemek připsán je v knize pozemkové »Českému náb. fondu«, nikoliv ale státu. Jest tedy fond ten osoba právnická, a ježto to není korporace, je to nutně nadace, neboť jiný útvar práv. osoby, než ty dva, ani právo ani nauka nezná. Jmenují-li se vedle toho někdy ústavy, není to druh nadace.

Pozemkový majetek nadace však podléhá požadovacímu zák. (§ 1 odst. 2). Mimo to však jest to také jmění církevní ve smyslu téhož zákona a čl. I. č. 1 novely ze dne 15. dubna 1920 č. 311 sb., neboť je to jmění určené k účelům církevním a nemůže býti pochybnosti, že zákon chtěl všecko takové jmění postihnouti, ať vyskytuje se v jakékoli formě.

R o z h o d n u t í z e d n e 21. b ř e z n a 1922 č. j. R I 313/22-1.
Schín.

K výkladu pojmů: „třetí osoba“ a „újma“ v § 11. odst. 2. nesporného řízení.

Česká fin. prokuratura v Praze v zastoupení čes.-slov. státu navrhla u okr. s., aby podle § 27 spolk. z. ze dne 17. listopadu 1867 čís. 134 ř. z. a § 276 obč. zákona ustanoven byl opatrovník ku